

### Charakteristika stanoviště

*R. punctatum* - suboceánický druh eutrofních biotopů, roste ve vlhkých lesích, na březích potoků, na humusu nebo na minerální půdě, na kamenech, bázích skal i na smilém dřevě; hojný druh.

*R. magnifolium* - boreálně-montánní druh rostoucí na oligotrofních, vlhkých stanovištích, jako jsou prameniště, lesní mokřiny, břehy potoků; rašelinný substrát nevyžaduje; vzácnější horský druh, ale častější než *R. pseudopunctatum*.

*R. pseudopunctatum* - subarktisko-subalpínský druh; roste většinou na rašelinném substrátu, na podobných stanovištích jako *R. magnifolium*, je však náročnější na obsah živin (eutrofní biotopy); vzácný horský druh.  
Všechny tři druhy mohou růst i společně.

### Literatura

- Koponen T. (1986): The moss genus *Rhizomnium* (Broth.) Kop., with description of *R. perssonii*, species nova. - *Memoranda Soc. Fauna Fl. Fennica* 44: 33-50.  
Koponen T. (1973): *Rhizomnium* (Mniaceae) in North America. - *Ann. Bot. Fennici* 10: 1-28.  
Koponen T. (1980): A synopsis of Mniaceae (Bryophyta). IV. Taxa in Europe, Macaronesia, NW Africa and the Near East. - *Ann. Bot. Fennici* 17: 125-162.

## KLÍČ K URČOVÁNÍ LIŠEJNÍKŮ SE ŽLTÉ ZBARVENOU KOROVITOU, POPŘ. DROBNĚ LUPENITOU STÉLKOU

Jiří Liška

- 1 Stélka K+ tmavě purpurově až téměř do černa..... 2
- Stélka K- (vzácně K+ slabě růžově: *Candelariella vitellina*)..... 3
- 2! Stélka drobně lupenitá až keříčkovitá ..... 3
  - ..... skupina *Xanthoria candelaria* (podle Poelt & Petuschnig, 1992):
    - A Stélka s vystoupavými až vzpřímenými rozdřipenými lalůčky (drobně keříčkovitá), spermacie elipsoidní; na různých substrátech ..... *X. candelaria* (L.) Th.Fr.
    - Stélka dorsiventrální stavby, poléhavá (alespoň při bázi) až vystoupavá (nikoli vzpřímeně keříčkovitá), spermacie tyčinkovitě
      - B Rhiziny na záhy vystoupavých lalůčkách chybějí, lalůčky drobné (do 2 mm), barva červenooranžová, výtrusy široce elipsoidní 13,5-17,5/8-10,5, septum 4-6,5  $\mu\text{m}$  tlusté; hlavně na borce ..... *X. fulva* (Hoffm.) Poelt & Petuschnig
      - Rhiziny hojně vyvinuty i na vystoupavých lalůčkách, výtrusy ke koncům zúžené, 10-15/6-7  $\mu\text{m}$ , septum 3,5-5  $\mu\text{m}$  silné
        - C Okrajové laloky poléhavé, na špičce podvinuté, ztloustlé, soredie o něco světlejší než stélka, sorály pohárkovité; na různých substrátech ..... *X. fallax* (Hepp) Arnold
        - Okrajové laloky volně poléhavé, střední a boční laloky obloukovitě vystoupavé, pravé soredie chybějí; hlavně na borce. *X. ullophyllodes* Räsänen
  - Stélka plakodiovitá (korovitá s okrajovými lalůčky) mezi nejběžnější druhy patří:
    - na kameni (velmi často na betonu)
      - sorediosní ..... *Caloplaca decipiens* (Arnold) Blomb. & Forss.
      - bez soredií ..... *Caloplaca saxicola* (Hoffm.) Nordin [= *C. murorum* (Hoffm.) Th.Fr.]
    - na vápencové zemi ..... *Fulgensia fulgens* (Sw.) Elenkin
  - Stélka korovitá ..... *Caloplaca* sp. div.

